

CONFERÈNCIA
OBERTA
CATALUNYA
CAUSA COMUNA

Una societat
emprenedora per
superar la crisi

Coordinació: Àngel Pes

INTRODUCCIÓ: LLIBERTAT I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

“El socialisme, essencialment, representa la realització progressiva dels ideals de llibertat i justícia entre els homes: idees innates que es troben en el fons de tot ésser humà”.

Carlo Rosselli

Catalunya ha de superar amb bon peu el final d'època que ara vivim, provocat per tres esdeveniments: 1) la crisi econòmica descabdellada per la fallida del sistema financer, 2) l'evidència que el consum creixent de petroli i primeres matèries, no és una solució viable per a un món amb més de 6000 milions de persones amb dret a una vida digna, i 3) la constatació que l'impacte en el medi ambient del creixement econòmic anterior a la crisi, no és sostenible.

Durant la “gran depressió” dels anys 30 del segle passat, dècada amb què sovint es compara la situació actual, a l'Europa continental va prevaler la política orientada a dividir la societat, (classe contra classe, nació contra nació, races superiors i inferiors); com a conseqüència, la “solució” la van formular els totalitarismes que van provocar la segona guerra mundial. Ara, un desenllaç similar sembla impossible, encara que darrerament augmenten les tendències populistes, la temptació proteccionista, i la xenofòbia.

El futur el construïm, i la intenció amb què s'actua li dóna forma. **Per això treballar per una societat emprenedora, és a dir, compromesa amb la llibertat i la igualtat d'oportunitats, enllaça amb la nostra tradició progressista i respon als reptes del nostre temps.**

Per aconseguir-la, les administracions públiques poden fer, i han de fer, molt. Tanmateix, l'èxit depèn de la mobilització de la societat, de posar en marxa els recursos que tenim. Decidir-se a fer, a començar una labor que suposa un esforç considerable, per construir **una societat emprenedora en l'àmbit econòmic i social, recolzada en una administració pública eficaç i eficient.**

1.

UNA ECONOMIA ORIENTADA A LA PLENA OCUPACIÓ

La plena ocupació és la prioritat indiscutible d'una política econòmica progressista ja que, per dues raons complementàries, és la clau de volta de l'estat del benestar. **En primer lloc, si una societat manté ociosos una part substancial dels ciutadans en edat de treballar, entre 16 i 65 anys, no es pot pagar un sector públic que asseguri a tothom l'accés a la sanitat, a l'educació, al sistema públic de pensions i a la protecció enfront l'atur.**

En segon lloc, per a la majoria de la població dels països democràtics, l'accés a l'ocupació és una condició necessària per a una societat justa. La igualtat d'oportunitats, avui dia un component bàsic de la justícia social, es fa visible quan tothom pot accedir al sistema educatiu i, encara més important, a un lloc de treball, ja que en bona mesura l'educació es considera necessària perquè facilita l'accés a l'ocupació. **La igualtat d'oportunitats en general també requereix la igualtat d'oportunitats a l'hora d'accedir al mercat laboral,** ja que aquesta esfera no només determina els ingressos, sinó també la posició, el prestigi i la integració de l'individu a la societat.

Per exemple, **la integració dels immigrants en la societat catalana depèn, en gran part, que funcioni l'ascensor social:** quan l'immigrant, porter en una finca de pisos, té un fill amb talent que accedeix a la universitat i acaba treballant com a metge en un hospital, o bé com a directiu en una empresa, el país demostra que val la pena identificar-s'hi. Per generar un cercle virtuós d'aquest estil el punt de mira de la política econòmica del govern s'ha de fixar en la plena ocupació i en el creixement econòmic.

Tanmateix, l'atur afectarà a més de 4.000.000 de treballadors a finals de l'any actual a Espanya, dels quals pel cap baix 600.000 correspondran a Catalunya; o sigui que retrobar el camí cap a la plena ocupació és l'interès prioritari per a la gran majoria de la societat.

Una societat emprenedora facilita als ciutadans l'oportunitat de desenvolupar les seves capacitats cosa que, a l'àmbit de l'economia, es concreta, fonamentalment, en facilitar el desplegament de les iniciatives empresarials.

Reforçar i ampliar el teixit empresarial

Pel que fa a l'atur, el problema principal que tenim ara mateix, el subsidi d'atur és una resposta temporal, necessària en una societat que manté la cohesió social com una prioritat, però no és la solució del problema. Tanmateix, els recursos per superar-lo tenen nom: comptar amb un teixit empresarial ampli, diversificat, i competitiu en el mercat mundial. En aquests moments, la vitalitat de les empreses catalanes passa per hores baixes, i per tal de restaurar un entorn favorable convenen algunes mesures.

A curt termini, evitar que les restriccions de l'oferta de crèdit (*credit crunch*) una de les conseqüències més letals de la crisi, aboqui moltes empreses al tancament. En aquesta línia, la "Crida del metall català", document elaborat per la Unió Metal·lúrgica de Catalunya el passat 10 de febrer, es feia ressò d'aquest problema, que pateixen la majoria de petites i mitjanes empreses del país, i proposava les mesures següents:

- *"Que les autoritats garanteixin que el finançament injectat al sistema financer arribi realment a les persones i a les empreses, o que en cas que això no sigui possible, es permeti per diverses vies que es pugui accedir directament al finançament públic.*
- *La creació de línies de garanties i avals públics directament adreçats a les empreses, que siguin adequats en quanties i de fàcil accés per als possibles demandants.*
- *Que es reformi la llei de morositat, introduint modificacions que eliminin la possibilitat d'allargar els terminis de pagament més enllà dels 60 dies, especialment pel que fa a les administracions públiques."*

Una debilitat crònica del teixit empresarial català és l'excessiu minifundi. En general, les empreses grans tenen capacitat per abordar projectes d'envergadura; així mateix, són més productives, afavoreixen la creació de petites i mitjanes empreses al seu voltant i atrauen professionals de primer nivell.

Amb una regulació legal favorable per facilitar les fusions o adquisicions d'empreses, l'administració pública contribuiria a augmentar-ne la dimensió. El Col·legi d'Economistes va publicar les conclusions d'un grup d'experts sobre aquesta qüestió, de les quals reproduïm les idees següents:

"La limitada dimensió de l'empresa catalana actual ens ha de fer reflexionar sobre si el model empresarial productiu català és el més adient per assolir els nivells de globalització i competitivitat que requereix la nostra economia, per tal d'afrontar amb garanties els reptes del segle XXI.

Aquesta afirmació es posa de manifest en la comparació del nivell de facturació de les empreses catalanes amb la de països europeus de dimensió i nombre d'habitants similars, com són Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia.

- *Catalunya és líder en nombre d'empreses, amb 33.599 societats amb una facturació superior a 1 milió d'euros.*
- *El 88% de les empreses catalanes tenen un nivell de facturació entre 1 i 10 milions d'euros.*
- *Només el 12% de les empreses catalanes, però, tenen una facturació superior als 10 MM €, contra el 57% de Dinamarca o el 52% de Noruega.*

*De manera aclaparadora el conjunt de professionals que han intervingut en l'elaboració d'aquest informe, han coincidit, des de les seves respectives àrees de competència, en l'opinió que **el nostre entorn requereix d'empreses fortes, amb dimensió suficient per poder afrontar i assolir els reptes de l'economia del segle XXI, cada cop més global i competitiva.***

*En aquest sentit, han formulat un ventall de propostes, fruit de la reflexió per una banda i de l'experiència acumulada amb èxit en altres entorns econòmics, per una altra. De manera molt sintètica, podríem dir que l'essència de les propostes radica en **la creació de mecanismes normatius i fiscals afavoridors d'un marc regulador clar, senzill i proper a l'empresari, i la disponibilitat d'instruments financers adequats per facilitar unitats econòmiques amb suficient dotació financera a llarg termini.***

Mesures polítiques que potenciïn la capacitat de crear empreses noves. El teixit empresarial sortirà profundament canviat de la crisi **o sigui que la creació de llocs de treball dependrà en bona part del naixement de noves empreses.**

D'acord amb les dades de l'informe GEM (Global Entrepreneurship Monitor) de l'any 2007, recollides al quadre núm.1, el 8,4% de la població catalana entre 18 i 64 anys s'implicà en la creació d'una empresa (*start up*) o en la seva consolidació (*baby business*).

Quadre núm1. %de població involucrada en la creació d'empreses

% d'iniciatives en naixement (entre 0 i 3 mesos)	4,1%
% d'iniciatives noves (entre 3 i 42 mesos d'activitat)	4,20%
TOTAL: taxa d'activitat emprenedora	8,40%

Font: GEM Catalunya 2007

En moments de crisi com l'actual, convé facilitar el naixement d'iniciatives empresarials, camp en què l'administració pública pot millorar substancialment, com demostra l'informe "*Doing business*" que publica el Banc Mundial, on avalua les facilitats per començar un negoci en 181 països del món. En el de l'any 2009, dels 27 països de l'OCDE mesurats, Espanya ocupa el lloc 23.

Segons la publicació citada, durant el darrer any Espanya no ha fet cap reforma per millorar, malgrat que ocupa un dels darrers llocs de l'OCDE: és el país on s'han de fer més tràmits per arrencar un negoci, després de Grècia; el tercer pel cost d'iniciar una activitat; on una empresa nova triga més en poder començar a treballar; el penúltim pels documents necessaris per tramitar una exportació, etc.

Finalment, incentivar les relacions universitat-empresa. Entre els factors que contribueixen a la creació d'empreses, sobretot les que empen les noves tecnologies, destaca la implicació de

les universitats. Les diferències entre les regions en la creació d'empreses depenen de factors ambientals, els més influents dels quals es refereixen a l'orientació de l'educació postsecundària en relació a l'activitat emprenedora, a les polítiques governamentals en relació als tràmits necessaris per començar un negoci, i a l'existència d'oportunitats.

En l'economia global les Universitats tenen una gran responsabilitat en la renovació de la nostra societat. A més de la formació i de la recerca, s'han d'implicar en el desenvolupament econòmic i social a través de la transferència de tecnologia, de la generació de idees susceptibles de convertir-se en activitats empresarials, de la creació de patents, i de la formació continuada al llarg de la vida professional.

Per aconseguir-ho, **el govern de les universitats –en línia amb el que fan bona part dels països europeus– hauria d'incorporar representants de la societat en un Consell de Govern de la Universitat, decisor en les actuacions més estratègiques d'aquella i en el nomenament de les màximes autoritats acadèmiques.** Al mateix temps, les universitats han de tenir capacitat per decidir l'estratègia que segueixen, i l'obligació de rendir comptes de la seva actuació. En aquest sentit, necessiten més autonomia per contractar professors, fixar-ne la retribució i definir les titulacions que ofereixen.

Unes relacions més fluides i estructurades entre universitat i empresa enfortirien el nostre teixit empresarial amb l'aplicació de la innovació que es deriva de la ciència i la tecnologia. Així mateix, les escoles de negoci s'han d'implicar en el sistema de R+D+i per facilitar la transició de la idea al projecte empresarial.

2. UNA SOCIETAT COHESIONADA

Una societat cohesionada dóna oportunitats per desenvolupar-se als ciutadans que la componen, perquè és capaç de bastir una política efectiva per evitar l'exclusió social. No obstant això, en l'economia basada en el coneixement no tothom accedirà a llocs de treball qualificat, d'alt valor afegit i elevada remuneració. De fet, l'objectiu de la plena ocupació pressuposa l'existència d'un percentatge de població ocupada en llocs de treball de baixa qualificació amb ingressos baixos una situació que, tanmateix, no ha de suposar incórrer en el risc d'exclusió social.

Evitar l'exclusió social

Des dels anys noranta, amb el creixement de la població, a Catalunya han augmentat les formes de pobresa. Aturats sense subsidi, gent gran amb pensions baixes, immigrants sense ocupació, famílies monoparentals, habitualment amb una dona al capdavant, constitueixen els col·lectius amb més risc de patir una situació de pobresa a Catalunya.

Les respostes a aquesta situació han de fer front a la multiplicitat de causes que la provoquen, i alhora prevenir situacions futures de pobresa i exclusió entre els col·lectius amb major risc. **Són especialment necessàries la formació de les persones en situació d'exclusió, per tal de possibilitar la sortida de la pobresa a través de l'ocupació**, i els programes d'integració social. D'altra banda, també s'ha de garantir l'accés al sistema sanitari a les persones que es troben en la pobresa a causa de problemes de salut. Finalment s'ha de assegurar, en aquells que depenen de persones en situació de pobresa, la cobertura de les necessitats bàsiques, l'accés al sistema educatiu (per garantir la igualtat d'oportunitats), i un habitatge en condicions dignes a un preu d'acord amb la seva situació personal. És important impulsar la cooperació entre el sector públic i les iniciatives socials i les ONGs, per la seva experiència en la lluita contra l'exclusió social i la pobresa infantil.

La política encaminada a evitar l'exclusió social, en els països europeus s'ha traduït en la construcció de **l'Estat del benestar; el qual, entès com a "assistència social", fins i tot abans de la crisi tenia dificultats per assumir l'augment dels recursos necessaris per a les pensions d'una població cada cop més envellida. A més, la internacionalització de l'economia limita la recaptació fiscal sobre el capital, que s'ha de subordinar als requeriments de la competència entre els països per atreure'l.**

Finalment, la incorporació de la dona al treball obre un camp d'atenció nou: fer compatible aquest procés, essencial per a la igualtat home/dona, garantint l'aprofitament integral de tot el talent aportat per les dones i amb una taxa de fertilitat que assegurï la pervivència de la societat.

Prenguem com a exemple l'aposta per les escoles bressol i l'educació infantil. Aquesta inversió ajuda al desenvolupament dels infants i fomenta la igualtat d'oportunitats entre ells. Al mateix temps, alleugereix les càrregues familiars que tradicionalment han assumit les dones, cosa que facilita la seva ocupació. Fins i tot, les contribucions i els ingressos fiscals addicionals que es generen poden retornar la inversió pública requerida.

Als tres reptes assenyalats: el finançament de les pensions, la recaptació fiscal en una economia global, i els requeriments que genera la incorporació de la dona al mercat laboral, s'afegeix ara l'augment de l'atur produït per la crisi. En aquestes circumstàncies, **aconseguir una societat cohesionada és possible, si evolucionem des de "l'assistència social", prestada per l'Estat, cap a la responsabilitat de la societat, que implica dirigir les polítiques socials a potenciar la capacitat d'iniciativa dels ciutadans, per tal de reduir la dependència dels subsidis del govern.**

Aquest gir es fonamenta en una visió de l'economia com una activitat social més, que ha de respondre del servei que presta als ciutadans. Des d'aquesta perspectiva, els punts forts de l'activitat econòmica: la capacitat emprenedora i la innovació, són essencials per revitalitzar la societat. **Els desafiaments econòmics, socials i mediambientals del nostre temps fan la inno-**

vació més necessària que mai per trobar les estratègies per superar-los. Hem d'aprendre a facilitar el treball dels innovadors, sobretot dels emprenedors socials. **Per exemple la filantropia o la responsabilitat social corporativa s'han d'orientar cap a una estratègia d'inversió social, mantenint els criteris d'eficiència i recuperació de la inversió que fonamenten l'activitat empresarial.**

La **"societat emprenedora"** pressuposa que els ciutadans assumeixen la seva responsabilitat en aconseguir la cohesió social. En aquest sentit, entenem que des de l'Estat es garanteixen uns drets, assolits històricament per les revolucions liberals i les lluites obreres, que només seran efectius amb l'exercici d'una ciutadania responsable. Les reformes inevitables de l'Estat del benestar requereixen compartir la responsabilitat entre la societat civil organitzada i l'administració pública. Aquesta cultura de la responsabilitat s'ha de promoure amb la participació de la societat en la presa de decisions i l'exercici de la pedagogia des dels poders públics.

Els tres reptes identificats abans assenyalen **les prioritats per a la política social:**

- **Facilitar el retard de l'edat de jubilació per tal de mantenir la viabilitat del sistema de pensions.**
- **Potenciar la conciliació del treball amb la vida familiar, per garantir que els pares puguin ocupar-se dels fills.**
- **Afavorir la mobilitat social per evitar que determinades capes de la població, especialment els immigrants, quedin atrapades en un cercle de treballs poc qualificats de baixa remuneració. L'experiència demostra que l'educació i la qualificació professional són els mitjans més efectius per sortir d'aquest cercle.**

Tal com es recull en la ponència aprovada per la 4a conferència nacional del PSC "Vells i nous drets de l'Estat del benestar": ***"Una condició indispensable per aconseguir-ho és l'increment de l'eficiència del sector públic entesa des d'una perspectiva social. Les institucions públiques han de ser capaces de produir més benestar i més servei públic per cada unitat d'esforç realitzada per la ciutadania a través de l'Estat, el que significa augmentar la productivitat del sector públic... Unes institucions més eficients i més confiades en la societat... En aquest sentit, el projecte socialista aposta clarament per garantir uns millors serveis a la ciutadania i poder desenvolupar un Estat del Benestar caracteritzat per l'eficiència del seu funcionament.***

La qualitat ha de ser un altre element característic dels serveis públics. La productivitat i l'eficiència de les administracions públiques són factors fonamentals per tal de proporcionar uns serveis de qualitat i per tal de tenir un Estat del Benestar veritablement modern i desenvolupat.

El creixement econòmic sostenible

Quant al desafiament mediambiental, **avui dia les societats desenvolupades, com ara la catalana, volen limitar l'impacte de l'acció humana en el medi ambient**, una exigència incompatible amb el creixement del PIB a qualsevol preu. Per això, en paraules de Joseph E. Stiglitz, el creixement només resulta acceptable quan és sostenible, i *“el creixement basat en la degradació del medi ambient, en els empatsos de consum finançats amb deute, o bé en l'explotació de recursos naturals escassos, sense reinversió dels beneficis, no és sostenible”*. (El País Negocios, 7-09-2008)

El creixement espanyol dels darrers anys s'ha basat en l'endeutament exagerat que ha produït la “bombolla” immobiliària. Un viatge per la costa mediterrània demostra que el desenvolupament era agressiu amb l'entorn; i el conflicte entre Comunitats Autònomes per l'aigua evidencia l'explotació desmesurada d'un recurs escàs. En definitiva, ha reunit tots els atributs per qualificar-lo d'insostenible.

Nogensmenys, **l'economia espanyola pot prosperar respectant les exigències d'un creixement sostenible, si aposta amb decisió per les tecnologies de la informació i de les comunicacions, (TIC), i pel desenvolupament de les energies netes; activitats en què la posició actual és prometedora.**

La productivitat de l'economia augmenta amb l'aplicació de les TIC; és a dir, s'estalvien recursos amb l'ús d'aquestes tecnologies; o sigui que per a les Administracions Públiques té sentit accelerar el pas cap a una economia digital, amb iniciatives com ara el DNI electrònic, la provisió de serveis públics per Internet, o bé promocionar la factura electrònica. També es pot avançar molt en l'ús de les noves tecnologies en el sistema sanitari, per tal de millorar-ne l'eficiència per als usuaris i reduir-ne el cost.

La producció d'energia neta pot esdevenir l'altre pilar del creixement sostenible, i al mateix temps contribuir a pal·liar tres debilitats cròniques de l'economia espanyola: la dependència energètica, l'escassa innovació i la dificultat en crear llocs de treball de qualitat.

En relació a la primera, Espanya importa el 80% de l'energia primària que necessita. Si es descarta la nuclear, només queden les energies renovables i la hidràulica per augmentar la generació autòctona. El considerable impacte mediambiental de la producció d'energia convertirà les innovacions que millorin l'eficiència energètica, o desenvolupin noves formes de produir-ne sense emissions de CO2 hidrogen, fusió, renovables, en oportunitats per al desenvolupament empresarial. La producció d'energia eòlica, per exemple, ja compta amb més de 630 empreses, amb una ocupació de 46.000 persones i unes exportacions de 2.500 milions d'euros l'any 2007.

Finalment, quant a la creació de llocs de treball de qualitat, l'aprovació del nou Codi Tècnic

de l'Edificació inclou, com a requeriment obligatori en la construcció d'edificis nous, l'estalvi energètic. L'ús d'energia solar, tèrmica o fotovoltaica, als nous edificis, o en aquells que es rehabilitin, serà forçós per complir amb la normativa mediambiental, amb la qual cosa es crearà una demanda apreciable per aquesta font d'energia, que les empreses hauran de cobrir amb empleats capacitats per aplicar les solucions tècniques adequades.

Impulsar l'“economia del coneixement”

Segons assenyalen els experts, a Europa s'haurien d'augmentar els recursos destinats a l'educació superior en un 1% del PIB; aquesta despesa, de caire gradual, s'ha de considerar inversió, ja que l'ensenyament universitari i la recerca són peces claus en el desenvolupament econòmic sostenible, que al nostre país tenen encara mancances que caldria superar. Les principals idees per aconseguir-ho es detallen a continuació: excel·lència i especialització en R+D; desburocratització i creació d'institucions innovadores; i col·laboració pública - privada i *endowments*.

Excel·lència i especialització

En aquest moment, les institucions catalanes de R+D són competitives en ciències biomèdiques (PRB, CRG, IDIBAPS), en ciències experimentals (ICFO, sincrotró) i en determinats camps de ciències socials. Alhora Barcelona ofereix formació de postgrau de primera línia internacional (Barcelona GSE, i escoles de negoci com ara IESE i ESADE). L'aposta per reforçar aquestes àrees és fonamental, per tal d'evitar la dispersió de la inversió.

La contribució de la R+D al creixement econòmic està lligada a la generació d'un cercle virtuós, del que formen part institucions excel·lents, d'estructura organitzativa flexible, amb bon finançament i amb capacitat d'atraure i retenir els millors estudiants i els millors acadèmics. Així es genera una comunitat intel·lectualment estimulant, que permet recuperar els millors acadèmics catalans que s'han format internacionalment, i fa possible comptar amb institucions competitives. I un element addicional: el talent atrau el talent, i genera entorns estimulants no tan sols per a la recerca, sinó per a la innovació i l'activitat empresarial.

Desburocratització i creació d'institucions innovadores

La despesa no ho és tot: les variables organitzatives són també fonamentals. De fet, es pot concloure que la interacció de la despesa en educació superior amb les reformes organitzatives adequades multiplica els efectes en la productivitat de l'economia. El desplegament d'un nou model universitari en la línia que s'ha apuntat abans és una condició necessària per potenciar el paper de la universitat en la economia del coneixement. Així mateix convé explorar formes noves de col·laboració entre les Administracions Públiques, les empreses privades i la universitat. Per exemple, Barcelona GSE és una institució de cooperació científica innovadora, que posa en comú dues universitats (UPF i UAB) i dos centres de recerca (IAE i CREI), amb la forma jurídica de fundació amb patrons públics i privats.

Col·laboració pública - privada i endowments

La col·laboració entre el sector públic i empreses privades permet millorar la gestió de la R+D. Aquest model, adoptat a França des de finals de 2006 en una desena d'institucions d'excel·lència, ha incorporat també un element fonamental de la tradició anglosaxona: el fons patrimonial perpetu o endowment, que permet a les institucions acumular un capital, els rendiments del qual permeten finançar compromisos a llarg termini, de recerca, salarials o d'altre tipus. L'excel·lència requereix institucions sòlides, ben gestionades, estables i independents, i la col·laboració pública - privada més l'autonomia patrimonial, l'endowment, ho possibiliten.

3.

UNA ADMINISTRACIÓ EFICAÇ I EFICIENT

Entre els factors que contribueixen al desenvolupament de les persones es fa present cada vegada amb més força la qualitat de les institucions que regulen la societat. Aconseguir una millora del nivell de vida i de l'equitat social no depèn només dels recursos materials i personals. Les institucions, enteses com les organitzacions i les seves regles de conducta, són un clar condicionant del desenvolupament econòmic i social d'un territori.

En un món obert i competitiu cal oferir als inversors i empresaris un marc regulador que, sense renunciar a la defensa dels interessos generals, sigui clar, segur, el més estable possible i simple. I cal dotar-se d'unes administracions eficaces, eficients i proporcionades a la realitat del país. Cal afrontar amb decisió la competència amb altres Comunitats Autònomes o altres Estats incidint sobre els factors que podem controlar. I entre aquests factors està l'amplia autonomia en matèria d'organització i règim jurídic de les institucions pròpies, autonòmiques i locals.

Una gestió eficaç reclama una ampla descentralització, la qual ha de comptar amb una bona organització territorial, que no sigui una acumulació d'instàncies superposades, ineficient –per manca d'un disseny precís sobre les respectives competències– i amb un finançament insuficient.

L'Estatut actual amplia les competències de la Generalitat en aquesta matèria i obre la via a una reforma del model vigent. Les competències s'hauran de distribuir segons el principi de subsidiarietat, de forma clara i precisa per tal de poder exigir a cada instància les responsabilitats que li corresponen. Municipis, comarques, àrees metropolitanes i vegueries han de tenir l'àmbit d'actuació definit, i adoptar les decisions al servei dels col·lectius que representen i de la promoció econòmica general del país.

La intervenció pública sobre les activitats privades s'ha de guiar pel principi de proporcionalitat. **Els controls previs han de donar pas a la definició de marcs reguladors clars que permetin**

iniciar les activitats sota la responsabilitat de l'empresari. Les intervencions administratives es poden simplificar i gestionar de forma més eficaç. L'aplicació interna de la Directiva europea de serveis es una bona oportunitat per treure la pols acumulada per la inèrcia de molts anys d'una forma d'actuar reiterada i acrítica.

Les institucions públiques han d'atreure els millors caps al seu servei. Cal definir carreres públiques ben estructurades, atractives i amb prestigi social. És incompreensible que, tenint a Catalunya les millors escoles de negocis, no destaquem en la formació del personal al servei de l'administració pública.

L'Àrea Metropolitana de Barcelona

El pes econòmic i demogràfic de l'AMB és decisiu per a Catalunya; per aquest motiu el seu govern és un element cabdal per aconseguir una administració pública eficaç i eficient. Així, doncs, és oportú recollir aquí les conclusions del debat sobre aquesta qüestió que es va celebrar el passat dia 17 de juliol del 2008 a la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País:

“1) Les Àrees Metropolitanas són laboratoris i motors de l'economia mundial, i centres de creativitat i d'innovació. També són llocs on es concentren els reptes als que Europa haurà de fer front els propers anys (pobresa, exclusió social, segregació, ocupació, seguretat...)

Les xarxes que formen les AM europees contribueixen a reforçar la integració europea.

2) L'economia del coneixement i la societat en xarxa augmenta el poder d'atracció de les AM per a les persones i les activitats.

3) Per contribuir al desenvolupament de l'AMB convé trobar una alternativa adient per resoldre un problema evident: Com millorar la governança d'una conurbació de 36 municipis, que formen l'actual Àrea Metropolitana de Barcelona.

En la situació actual, es pot crear un ens consorcial, l'Entitat Metropolitana de Barcelona (EMB) per coordinar la diversitat d'institucions existents, que actuen sobre el mateix territori, i al mateix temps assumeixi competències en matèria de planificació estratègica i promoció i desenvolupament econòmic.

L'EMB es podria consolidar amb una llei específica, sense esperar el debat més ampli sobre l'organització territorial de Catalunya.

4) El govern de l'EMB s'ha d'atribuir a un Consell Metropolità en què participin tots els municipis. Aquesta és la lògica de l'EMB com a ens que agrupa als municipis dels seu àmbit territorial. S'imposa una elecció de segon grau ja que la representació correspon als municipis.”

Creació del Consorci de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (CAMB)

Convé felicitar la creació del CAMB el passat mes de febrer, i destacar l'ambició de la declaració institucional amb què es va presentar:

“El Consorci de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, mirant enrere, és un pas més en el llarg i costós procés d'institucionalització metropolitana, però mirant endavant, ha de ser el primer pas de la seva institucionalització definitiva.

El Consorci permetrà, doncs, una identificació externa unitària de la realitat metropolitana de Barcelona i alhora podrà ser la veu autoritzada que representi el sentir i del parer de l'entramat institucional en totes aquelles coses que siguin del seu interès com són la llei de governs locals de Catalunya i la instauració d'àrees metropolitanes. El Consorci ha de facilitar i ser un dels màxims impulsors del nou ens metropolità que institucionalitzi de forma única i definitiva la realitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona”.

UNA REFLEXIÓ FINAL

“Amb tot el que l'administració pública pot fer i ha de fer, a l'hora de la veritat, la fe i la determinació del poble nord-americà són el fonament suprem en què recolza aquesta nació” (del discurs de presa de possessió del president Barack Obama).

Aquestes paraules pensades per al poble nord-americà s'adapten bé a l'experiència de Catalunya. Només cal repassar la nostra història dels darrers tres segles per adonar-nos que la societat catalana d'avui, formada majoritàriament per successives onades d'immigrants, és el fruit dels esforços, dels conflictes i de les ambicions de la pròpia societat. En la prosperitat que gaudeix la Catalunya actual, cap altre factor no ha pesat tant com la iniciativa i la voluntat de reeixir dels catalans en els diferents camps, des de les arts fins a la creació d'empreses, des dels èxits esportius fins a la consecució de l'autogovern.

Ara, la societat catalana ha de superar el repte de la crisi actual que, desbordant l'àmbit de l'economia, inaugura un canvi d'època al que s'haurà d'adaptar reforçant **el caràcter emprendedor** que la va distingir els segles XIX i XX; és a dir **una societat fonamentada en la llibertat i en la igualtat d'oportunitats, cohesionada, compromesa amb el desenvolupament econòmic –perquè és un requisit necessari per a la plena ocupació– amb la condició que sigui sostenible, perquè volem deixar un món millor per als nostres fills.**

CONFERÈNCIA
OBERTA
CATALUNYA
CAUSA COMUNA

www.causacomuna.cat